

**Інформаційна довідка
до законопроекту № 8044 від 15.02.2018 р.
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо правового
підґрунтя для запровадження середньострокового планування)»**

Розробник: Міністерство фінансів України.

Мета законопроекту: створення правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування, подальший розвиток програмно-цільового методу, а також удосконалення окремих норм Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), що регулюють відносини, які виникають у процесі виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства.

Зміни до Бюджетного кодексу України, зокрема, передбачають:

⇒ **на державному рівні:**

✓ запровадження Бюджетної декларації на середньостроковий період - замість Основних напрямів бюджетної політики на плановий рік та Прогнозу державного бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди, які скасовуються;

✓ оновлення бюджетного календаря – встановлено строки підготовки Бюджетної декларації та визначено інформацію, необхідну для її складання (стаття 33 Кодексу);

Довідково: передбачено схвалення Кабінетом Міністрів України Бюджетної декларації і макропрогнозу до 1 червня року, що передує плановому (діюча норма – до 1 квітня), Верховною Радою України – до 30 червня (діюча норма – до 30 квітня)

✓ розширення бюджетних правил;

✓ узгодження стратегічного та бюджетного планування – Бюджетна декларація і макропоказники економічного і соціального розвитку України схвалюватимуться Кабінетом Міністрів одночасно - не пізніше 1 червня року, який передує плановому.

✓ додаткові положення (*крім положень, які щорічно визначалися в Основних напрямках бюджетної політики*), які буде містити Бюджетна декларація:

- сукупну стелю видатків та надання кредитів як максимально можливий обсяг бюджетних коштів, який можна отримати за певних економічних умов (кодекс доповнено ст. 33¹);
- стелі для кожного головного розпорядника бюджетних коштів;
- цілі головних розпорядників та показники результату їх діяльності у межах визначених стель;
- оцінку фіскальних ризиків (кодекс доповнено ст. 32¹);
- ✓ запровадження нових бюджетних правила, зокрема:
  - дефіцит державного бюджету не може перевищувати 3% ВВП;
  - граничний дефіцит державного бюджету, що встановлюється законом про державний бюджет, не може перевищувати дефіцит, визначений у Бюджетній декларації;
  - граничний обсяг надання державних гарантій не може перевищувати 3 % доходів загального фонду державного бюджету;
  - визначено випадки уточнення стель видатків та надання кредитів з бюджету.

⇒ **на місцевому рівні:**

- ✓ запровадження складання місцевих фінансових планів на три роки, які базуватимуться на Бюджетній декларації;

Довідково: Кодекс доповнено статтею 75¹, якою визначено порядок складання та схвалення місцевого фінансового плану, надано перелік інформації, що має міститися в ньому тощо

⇒ **на державному та місцевому рівні:**

- ✓ розширено перелік основних термінів, зокрема, передбачено визначення: бюджетна декларація, державна послуга, дотація, місцевий фінансовий план, план використання бюджетних коштів, спільний інвестиційний період, середньостроковий період, стеля видатків та надання кредитів головного розпорядника бюджетних коштів, сукупна стеля видатків та надання кредитів, фіскальні ризики;

- ✓ удосконалено положення програмно-цільового методу, зокрема, пропонується (зміни до ст. 20 Кодексу):

уповноважити головних розпорядників бюджетних коштів організувати та здійснювати моніторинг, проводити оцінку ефективності бюджетних програм, з подальшим використанням результатів такої оцінки при складанні та аналізі бюджетних запитів;

запровадити огляд видатків як новий інструмент підвищення ефективності та результативності використання бюджетних коштів та підвищення ефективності реалізації державної політики у відповідній сфері діяльності;

формування бюджетних програм здійснювати з урахуванням державних послуг;

визначати напрями використання коштів бюджетної програми з урахуванням державних послуг, що надаються в межах бюджетної програми у паспорті бюджетної програми;

✓ доповнено положеннями щодо підвищення рівня доступності інформації про бюджет, зокрема в частині (зміни до ст. 28 Кодексу):

публічного представлення інформації про виконання бюджетних програм, в тому числі досягнення їх результативних показників;

оприлюднення інформації про досягнення цілей та показників результату діяльності головних розпорядників бюджетних коштів за звітний бюджетний період та результатів оцінки ефективності бюджетних програм.

Очікуваний результат від реалізації законопроекту:

- ✓ побудова ефективної системи управління державними фінансами;
- ✓ розподіл бюджетних коштів та ефективне надання державних послуг через запровадження середньострокового бюджетного планування, яке має на меті забезпечення розподілу ресурсів відповідно до визначених пріоритетів держави;
- ✓ посилення бюджетної дисципліни;
- ✓ посилення контролю за фіскальними ризиками та здійснення заходів для їх мінімізації;
- ✓ підвищення ролі і відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів щодо визначення пріоритетів своєї діяльності та ефективного використання таких коштів для їх досягнення;
- ✓ проведення аналізу доцільності та ефективності видатків і зміни підходів до їх здійснення шляхом переходу від утримання установ до надання якісних державних послуг, що забезпечить послідовність бюджетної політики, довіру з боку суспільства та інвесторів.

Стан розгляду: з 16 лютого 2018 року знаходиться на розгляді в Комітеті Верховної Ради України з питань бюджету, 14.03.2018 подано висновок Комітету

Підсумок: перехід до середньострокового бюджетного планування в Україні є не просто технічною зміною у формуванні бюджету шляхом додавання ще двох бюджетних періодів до розрахунків, а системною зміною бюджетної політики яка має забезпечити стратегічний підхід до визначення пріоритетних заходів та відповідний розподіл обмежених ресурсів; посилення бюджетної дисципліни шляхом визначення та відображення наслідків поточної політики протягом наступних років і забезпечення дотримання стель видатків, а також підвищення передбачуваності бюджетних ресурсів та планування заходів політики відповідно.

Модель середньострокового бюджетного планування передбачає посилення зв'язку між стратегічним і бюджетним плануванням, між пріоритетами держави та ресурсними можливостями бюджету, підвищення ефективності і результативності бюджетних витрат.